

Mätinstrument för att identifiera ekonomiskt våld

Ekonomiskt våld är en mångfacetterad form av våld i nära relationer. Ekonomiskt våld innebär situationer där förövaren kontrollerar, berövar eller förstör den andras ekonomiska resurser i syfte att försämra dennes ekonomiska självständighet eller för att själv gynnas ekonomiskt. Effekterna av ekonomiskt våld kan vara allvarliga och mycket långvariga.

Ofta innefattar våld i nära relationer flera former av våld; till exempel ekonomiskt, fysiskt, psykiskt eller sexuellt våld. Olika typer av våld kan förekomma samtidigt och i vissa situationer är det inte möjligt och inte heller nödvändigt att skilja på de olika formerna. Det är viktigt att våld i nära relationer erkänns och att klienten hänvisas till den hjälp som han eller hon behöver för att underlätta sin situation.

Ekonomiskt våld kräver nästan ingen fysisk interaktion mellan offret och förövaren. Ekonomiskt våld och kontroll kan ske dolt och offret känner inte alltid igen våldshandlingen. Av denna anledning är det särskilt viktigt för professionella att upptäcka tecken på ekonomiskt våld. Ekonomiskt våld kan ske till exempel i ett parhållande, mellan ett barn och en förälder, inom en vänskaps- eller familjerelation eller i en annan nära relation. Dessutom kan det ekonomiska våldet pågå under lång tid efter att relationen avslutats.

Mätinstrumentet för att identifiera ekonomiskt våld innehåller flera olika former av ekonomiskt våld för att klientens situation ska kunna utredas omfattande. Mätinstrumentet *) har en svarsskala på 0–4, där 0 är en handling som inte relaterar till klientens situation och där 4 är en upprepad handling i klientens situation. Det är viktigt att reagera från de lägsta svarsalternativen så att det ekonomiska våldet inte lämnar i skymundan. När man går igenom klientens situation är det dessutom viktigt att inte göra antaganden och att inte styra klientens tal eller förringa det som klienten berättar. Våld och ekonomiska frågor är fortfarande känsliga ämnen i det finländska samhället, så ta i beaktande när du arbetar att klientens upplevelser kan vara känsliga. Våldet upphör inte om vi inte pratar om det.

Svarsskala:

0 – Aldrig / Gäller inte mig

1 – Sällan

2 – Ibland

3 – Ofta

4 – Upprepade gånger

På en skala från 0–4, hur ofta gjorde förövaren följande

- 1** Hindrade dig från att lägga pengar på mat, kläder eller andra nödvändigheter.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 2** Utelämnade viktig information relaterad till din ekonomiska situation.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 3** Bestämde över användningen av dina pengar.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 4** Agerade så att du var tvungen att be om pengar.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 5** Använde dina eller era gemensamma pengar i hemlighet.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 6** Begärde information, kvitton eller växelpengar från dina inköp.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 7** Störde eller kontrollerade ditt arbete, eller hindrade dig från att arbeta helt.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 8** Hindrade dig från att skaffa en studieplats, eller störde eller kontrollerade dina studier.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 9** Pressade dig att använda dina pengar till hans inköp eller räkningar.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 10** Vägrade eller lät bli att ta ekonomiskt ansvar, så att du måste ansvara för alla nödvändiga utgifter.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 11** Tog lån eller avbetalning i ditt namn, eller använde ditt kreditkort utan ditt tillstånd så att betalningarna lämnade på ditt ansvar.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 12** Pressade dig att ta lån eller göra kreditkorts- eller avbetalningsköp.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 13** Pressade eller tvingade dig att ge honom/henne dina besparingar eller inkomster.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 14** Nekade dig hälso- och sjukvårdstjänster eller nödvändiga läkemedel på grund av deras kostnader.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 15** Stal eller söndrade din eller dina barns egendom.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger

- 16 Hittade på att du var skyldig honom/henne pengar och pressade eller utpressade dig att betala dem.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 17 Krävde något tillbaka, till exempel sexuella handlingar, för pengar som du fick.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 18 Hanterade dina pengar utan ditt samtycke.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 19 Stal post du fick angående betalningar eller förfalskade dokument för att få ekonomisk nytta.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 20 Lurade dig på pengar genom att utnyttja dina romantiska känslor.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 21 Vägrade att betala underhållsbidrag eller avsiktligt fördröjde vårdnadsförfarandet.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 22 Kontrollerade fördelningen av er gemensamma egendom när ni separerade på ett sätt som var till din nackdel.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 23 Hotade dig under uppdelningen av gemensam egendom när ni separerade.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger
- 24 Gjorde anmälningar om dig till myndigheter och upprätthöll olika juridiska processer mot dig.
Aldrig / Gäller inte mig Sällan Ibland Ofta Upprepade gånger

Baserat på bedömningen vidtas följande åtgärder:

- Kontaktar polisen, eller uppmanar klienten att göra en brottsanmälan.
- Kontaktar social- och krisjouren.
- Ordnar plats åt klienten på ett skyddshem.
- Ordnar kontakt till öppenvårdstjänster för våld i nära relationer till klienten.
- Gör en säkerhetsplan tillsammans med klienten.
- Gör en handlingsplan tillsammans med klienten.
- Gör en barnskyddsanmälan eller är i kontakt med barnskyddet.
- Gör en orosanmälan.
- Kontaktar en MARAK-kontaktperson.
- Hänvisar klienten till hälsovården eller konsulterar hälsovården.
- Hänvisar klienten till socialtjänsten eller är i kontakt med klientens socialarbetare.
- Kontaktar Brottsofferjouren tillsammans med klienten.
- Organiserar en mångprofessionell konsultation tillsammans med klientens nätverk och framtida tjänsteleverantörer. En serviceplan görs tillsammans med nätverket.
- Ger klienten kontaktuppgifter till Nollinjen.
- Söker en lokal kamratstödsgrupp tillsammans med klienten.
- Hänvisar klienten att kontakta ekonomi- och skuldrådgivning.
- Utreder möjligheten att få offentlig rättshjälp.
- Hjälper klienten att hitta en jurist.
- Hänvisar klienten till FPA:s tjänster.
- Hänvisar klienten att kontakta banken.
- Inga ytterligare åtgärder behövs, klienten omfattas redan av hjälp och tjänster.
- Andra åtgärder eller saker att utreda: